

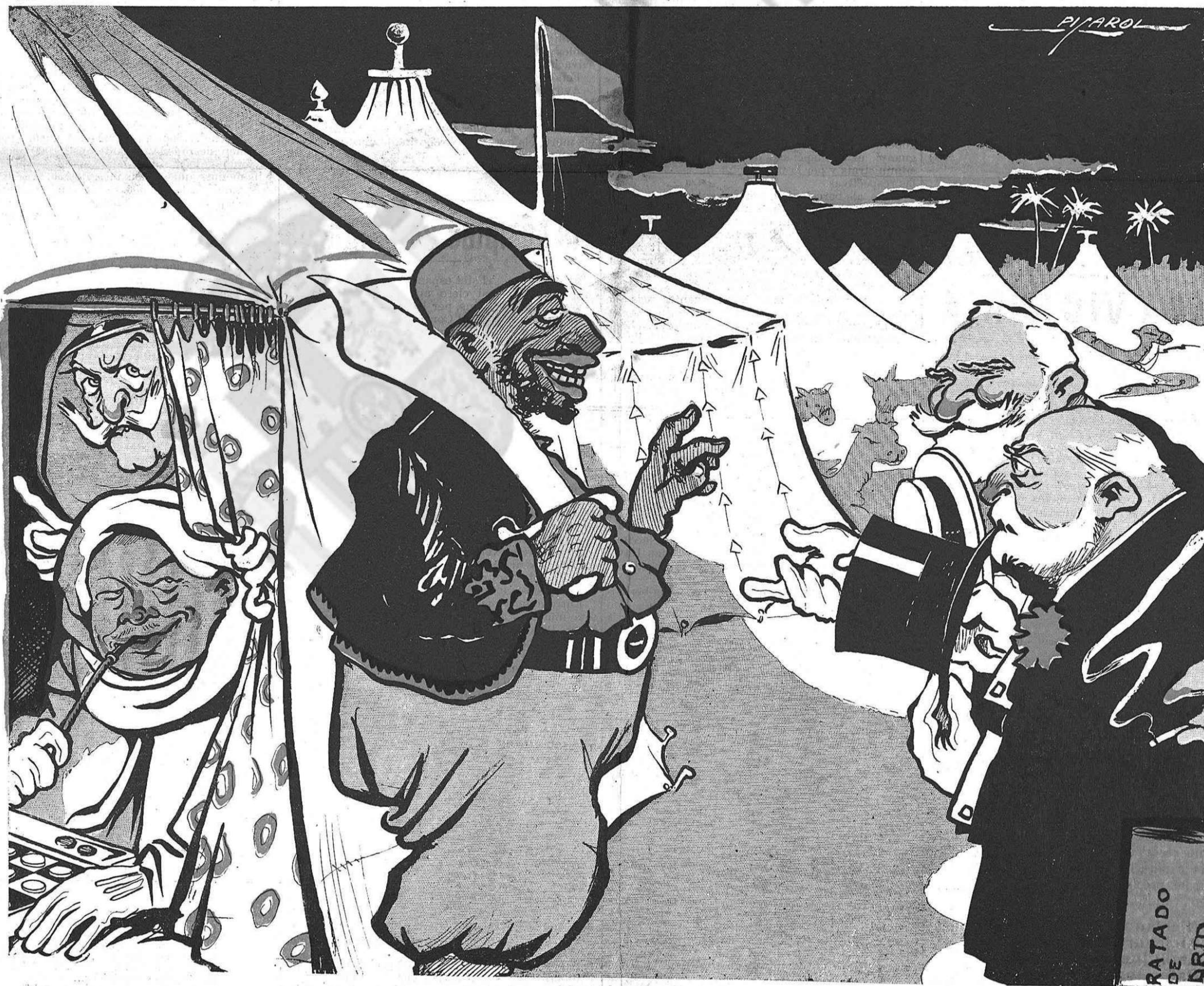
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Al Marroch

—Venim per parlar d' alló de la Conferencia... Avisa al teu amo.
—Haurán de fe 'l favor de tornar á un' altra hora. El pobre no 's troba gayre bé... y ara está descansant.

DE DIJOURS A DIJOURS

Si vostós s' estiman una mica la integritat de las sevas facultats mentals, si no volen tornar-se tarumbas, els aconsello que procurin no saber res de las negociacions entauladas entre Rússia y 'l Japó, fins que, en un ó altre sentit, las tals negociacions estiguin acabadas.

Sóls els que ab verdadera atenció segueixen las peripetias d' aquest assumpto saben els embolics que japonesos y russos están armant ab las sevas declaraciones contradictorias. Ja no es alló de anunciar el dilluns la pau y amenassarnos el dimars ab la continuació de la guerra. Días hi ha en que, en l' espay de pocas horas, veyém cambiar tres ó quatre cops las corrents bélicas en ayres pacífichs, y vice versa.

S' ha de confessar, per xó, que la premsa, sobre tot la premsa espanyola, ab la seva tradicional lleugeresa, contribuïuix no poch á sembrar la confusió en l' ánim dels infelices de la lleigixen.

Exemple del modo com els nostres diaris tractan aquestas cosas son els següents sueltos, que copio ab tota exactitud d' un dels més coneguts periódichs polítichs barcelonins:

«Júzgase ya imposible la ruptura, cualesquiera que sean las instrucciones del zar que haya recibido Wite.»

Y á continuació d' aixó, en la mateixa página:

«Las consultas hechas por los plenipotenciarios al zar y al mikado han sido todas contestadas negativamente. Aumenta el pesimismo. Se consideran terminados los medios oficiosos de arreglo.»

«Han vist? Primer, júzgase imposible la ruptura; después, aumenta el pesimismo y 's consideran fracasadas todas las tentativas d' arreglo pacífich...»

Lo dit. Que no se 'ns presentí una comissió de russos y japonesos, anunciandnos oficialment la pau en document firmat, sellat y rubricat per en Nicolau y en Mutsu-Hito, jo no crech res.

Y suposo que vostós, escarmentats per una ja llarga experiencia, farán lo mateix.

Gran noticia!

Imitant als empressaris d' espectacles, qu' en vigílias d' inauguració de temporada donan al públich la lista del personal de la companyia, el Govern ha tingut la bondat de fernes coneixre l' encasillat dels diputats que han d' actuar en la próxima campanya legislativa en l' antich y concorregut teatro de las Corts.

¡Dona gust aixó! Fins al día 10 del vinent setembre no tindrán lloch las eleccions, y ja á horas d' ara sabém el nom dels diputats ministerials que, á á pesar de no contar molts d' ells ni ab un sol vot, sortiran triunfants de las urnas.

Aixó proba dugas cosas. Que tenía rahó aquell que deya que «hoy las ciencias adelantan que es una barbaridad.»

y que quan en Montero Ríos parla tan seriament de la sinceritat y la bona fé que presidirán las próximas eleccions, s' está burlant de nosaltres.

PIF-PAF

A LA VICTORIA

El porvenir se ilumina para nosotros con la luz de nobles esperanzas.

No importa que la democracia, aun no cumplida, ni casi empezada su misión educadora, se haya manifestado en algunos puntos turbulenta. La culpa no es de los de abajo, sino de los del medio. Al fin, el buen sentido de nuestras masas se va imponiendo á todos, y esta vez, como la pasada, los comicios de las grandes urbes darán el triunfo á los republicanos.

Es cuanto se necesita. La confianza de la masa neutra y de los institutos armados, que tanto representan en la obra de transformar un país, está con nosotros.

Para sumarlo todo, para unir todas las fuerzas, hemos pedido á la Argentina que nos ceda la representación de nuestros compatriotas en la persona insigne de Rafael Calzada; y á los españoles que enriquecen con su trabajo el mediodía de Francia les hemos tomado la interesante figura del presidente de la Cámara española de Comercio en Cete, Don Pedro Pi Suñer.

Ahora, enseguida de la victoria electoral, organizaremos la revolucionaria.

La patria no puede vivir sólo de esperanzas. Ya es hora de darle la realidad, por lo menos, de un sacrificio heroico, ejemplar.

A. Lerroxx

Unió Republicana

JUNTA MUNICIPAL DE BARCELONA

En la reunió celebrada per aquesta Junta el dimecres al vespre, quedá definitivamente acordada pera la circunscripció de Barcelona, en las próximas eleccions de diputats, la següent candidatura:

Nicolau Salmerón y Alonso
Alejandro Lerroxx
Emili Junoy
Rafel Rodríguez Mendez
Pere Pí y Sunyer

PARAULAS Y FETS

Los cert lo que diu el maula gallego que avuy ens goberna; si fossin sincers els seus propósitos de fer unas eleccions veritater para continuar gobernant de resultarli propicias, y retirarse, felicitandse de la seva derrota, en cas contrari, hi hauría motius més que bastants per erigirlí una estatua, olvidand la part que va tenir en el vergonyós tractat de París.

Mereixería no una estatua, sino un monument grandí, un temple santuosísim dedicat á la Veritat el primer gobernant espanyol que 's resignés á perdre unas eleccions.

Desgraciadament pel maula gallego com per tots els polítichs de la restauració, una cosa son las paraulas y un' altra cosa molt distinta 's fets.

Si hagués volgut realment que 'l país expressés ab tota llibertat y sense coacció de cap mena la seva voluntat soberana, no tenía que fer més que una cosa. L' endemá mateix de haver pujat al candelero podía publicar el decret disolent las Corts vellas y convocand las novas. Es á dir: fer tot desseguit lo que ha tardat dos mesos en realisar, y encare realisand de una manera solapada, donant al país tres setmanas solament per acudir á las urnas.

Al país li ha donat tres setmanas no més, y ell, en cambi, s' ha prés prop de dos mesos para montar la máquina electoral.

¡Y voldrá encare que 's cregui en la seva sinceritat! ¡Romanos!

Perque de més á més la máquina de la electoral industria oficial ha sigut montada á la vista del públich, ab la major desaprensión del mon y sense pararse en barras.

Deixant apart els tractes y contractes entre las collas dinásticas respecte al número de diputats que cada una ha de tenir; fent cas omís de la batussa naturalista entre 's aspirants de las distintas fraccions de la situació para guanyarse la preferencia de la protecció gubernamental, queda encare l' espectacle odiós y ridícul d' entaxonar fills, gendres y cunyats dels cap-pares de l' olla en districtes ahont ningu 's coneix, y en els quals han de ser elegits á tota costa, per las bonas ó per las malas. ¡Bonica manera es aquesta de honrar y respectar la soberana voluntat dels electors!

Y als resultats de las eleccions exclusivament, ara com sempre s' ha supeditat el nomenclament dels gobernadors de las provincias, que ab tal que 's guanyí, están dispensats de mirar pel bé dels seus administrats y per la prosperitat de las sevas insulas respectivas.

Aixís, als barcelonins, per ser entre 's espanyols els que més solém distingirnos pel nostre esperit de independencia, 'ns han obsequiat ab un gobernador de xarrasca (quina por!) que ha vingut aquí, segons ha dit, á fer patria y monarquia... dos cosas tan antitéticas com el color blanc y 'l negre, conforme clarament va demostrarli l' intrépit Lerroxx en son notable article *Patria y República*.

La consigna donada al general Fuentes pels que aquí varen enviarlo, lo mateix pels que tingueren l' idea d' elegirlo, com pels que reintendand el seu nomenclament cubriren la irresponsabilitat de aquells, no es altre que la de batre al partit republicá, sense reparar en medis.

Precisament perque saben que Barcelona es republicana, no troban millor manera de respectar la conciencia y la voluntat del poble barceloní, qu' enviarli un procónsul ab carta blanca per fer tot lo imaginable para vulnerarla.

Y dirá encare en Montero Ríos:—May, pero may s' haurán fet á Espanya unas eleccions tan sinceras, tan veritater com las mevas.

Las paraulas y 's fets.

Sempre donantse castanyas tractantse de governos monárquichs.

Fins avuy, com qui diu en vigílias de las eleccions el govern no ha donat á llum el seu programa. Havia de ferho l' endemá mateix de pujar, y á procedir ab sinceritat li bastava dir:

—«Espanyols: si m' han encarregat de gobernarvos, no es perque estigui preparat per ferho, sino senzillament perque 's meus antecessors, después de cinch crisis ministerials inexplicables, han acabat la corda. En aquesta situació faré lo que pugui bonament, si m' ajudéu. Pero si 'm falta la vostra ajuda me 'n aniré á casa y arreglevos vosaltres mateixos.»

Parlar aixís hauría sigut dir la veritat pura... y no com ara que ha surtit ab un document pretencios, exuberant de paraulas y buyt com una carabassa.

Veritat es que al expressarse com s' expressa, sense convicció propia, no ha pogut convencer á ningú de que pugui posarse fé en tanta xarrameca insustancial. Fets, y no paraulas, es lo que 's necessita.

La condició de democrátich que 'l govern del maula gallego ha adoptat com una etiqueta, resulta fula, sevillana, y no passa. Tota la democracia de que pugui sentirse animat el govern se torna doblegadissa, plegantse en ángul recte davant del poder real, en ridícula cortesia.

Fins en Maura, el clerical Maura, el monárquich Maura, l' alfonsí incondicional Maura, un día va posar el seu veto á ciertas expansiones sportivas que considerava perillosas, y preferí retirarse á contraure la responsabilitat de consentirlas.

En cambi els ministros democrátas de avuy permeten que se 's escapi dels dits l' automòvil regi, com si juguessin á puput, y quan se decideixen á seguirlo perque no se 's escapi, resulta, com li ha succehit al Sr. Mellado, que volcan y s' omplan el

cap de nyanyos, preferint un ridícul atropello material, que 's cura ab tafetá inglés, al honrés atropello moral de que va ser víctima en Maura, coronat ab la seva retirada del poder.

Pero ¡qué s' hi farà!... Republicá havia sigut en Mellado en la seva joventut, y bé devía sellar el seu monarquisme de l' edat madura ab uns quants xiribechs y algunas gotetas de sanch derramadas en honor de las venerandas tradicions.

Mentres tant, y aixó son fets y no ja paraulas, y aixó son tragedias y no ja comedias y sainetes, la fam més espantosa s' ha apoderat de vastas regions de la Península. A Andalucía precisa buscarse 'l menjar, prenentlo ahont se trobi, y 's que se 'l buscan beneixen l' hora en que 's agafan, perque mentres estiguin presos pensan que á lo menos no 's ha de faltar el ranxo. Pero succeixe que ni las presons poden ja contenir més detinguts, ni en ellas son suficientes els recursos per' atendre á l' alimentació dels presos.

¡Y aixó passa en plé estiu, l' estació del any més socorregida, en la qual, segons el dítxo catalá, tota cuca viu!

Si no la fam aterradora, l' escassés y 's apuros reinan per tot Espanya, sense distinció de regions. Y 'l govern que hauria de vetllar per conjurarlos, confeccionant uns presupuestos ordenats, fills de la previsió, inspirats en l' esperit de justicia, ja ha declarat que no té temps de confeccionarlos, y que si 's arribés á confeccionar tampoch quedaria temps para discutirlos en lo que va d' any. De manera que 'l país queda condemnat á seguir rosegant l' os de la imprevisió, del desordre y de la ruina.

Aquests son fets, que ab tota l' eloqüencia irrefutable de la realitat proclaman l' impossibilitat absoluta de que las actuals institucions proveixin al bé de la patria. Desde que fou elevat al trono l' actual monarca, els governs que s' han anat reemplasant en situacions successivas, á cada punt més precarias, han perdut el temps miserablement. Tota la seva activitat ha tingut per camp d' acció las menudas rivalitats de la política y per objecte la defensa exclusiva de un estat de cosas de tot punt insostenible y que pugna ab la ventura de la nació.

Aixó ho han de veure fins els més cegos; ho han de percebre fins els més neutres y que més refractaris se mostrin á las lluytas de la política. En vá voldrán atornarse'n: fugirán de la política, y la política 's anirá á trobar, atacantlos en lo que més estiman, en els seus interessos.

Precisa, donchs, oposar á la política de las paraulas enganyosas, patrimoni dels governs monárquichs, la política dels fets resoltos y decidits, propia dels pobles que tinguin sisquera l' instint de la propia salvació.

Fets y energias son necessaris. Avuy á las urnas, para demostrar que, si no tot Espanya, la part viva de la nació renega del present estat de cosas ruinos y vilipendios... y demá en un altre terreno més eficaç y efectiu, que no han de ser els morts els que se sobreposen als vius, tenint els vius medis expeditos de salvar á la Patria per la Revolució y per la República.

P. K.

Els comptes de la Iglesia

L' Estat espanyol paga tots els anys al clero una borratxada de milions, per haverse aixís convingut en el Concordat, y á pesar de tot, una gran part del clero, sens dubte la que més treballa, es la que percibeix la part més mínima de la munificencia del Estat.

També en els mars de la Santa Religió, que sembla que haurían de ser els que millor emmirallessin la blavor de un cel de justicia, el peix gros se menja al xich.

Al acordar l' Estat la suma que havia de destinar cada any al sosteniment del culte, deixá que la Iglesia mateixa la distribuís en la forma qu' estimés més equitativa, y va ferho tan divinement, que las assignacions están compresas entre 's dos següents termes: L' Arquebisbe de Toledo, primat d' Espanya, cobra 8,000 duros anuals, sou major que 'l del President del Concill de Ministres; y en cambi 's coadjutors de parroquia, en pago de un treball abrumador, percibeixen sols 100 duros l' any. L' un 13,333 rals al mes; els altres 166 rals. Aquí tenen els dos pobles sol's 's quals gira l' equitat y la justicia eclesiástica.

Entre aquest máxim y aquest mínim hi ha tota una escala de desigualtats irritants y escandalosas. Baixemla grabó per grabó, ben agafats á la barana de la veritat para no caure.

Ja havem dit que l' Arquebisbe de Toledo té 40,000 pessetas-anuals.

Els de Valencia y Sevilla 'n cobran 37,000; els de Granada y Santiago, 35,000; els de Burgos, Valladolid, Tarragona y Zaragoza, 32,000, y el Patriarca de las Indias, 37,500 (y aixó que ja no tenim Indias).

Segueixen á continuació 's bisbes. N' hi ha dos (el de Madrid y 'l de Barcelona) ab 27,500; quatre ab 25,000; vint y un, que 'n diriam de tercera, ab 22,500, y 19, que 'n diriam de quarta classe, ab 20,000. Completan la peixada grossa tres bisbes nominals ó *in partibus* ab 10,000, y quatre auxiliars també ab 10,000. Total: 1.407,000 pessetas.

Y, com si aquests sous no 's hi bastessin, l' Estat pren á càrrech seu el pago de las butllas de promoció. Pero hi ha més encare. Per disposició expresa del Concordat, conservan y usufructúan totas las fincas, predis y bens qu' en cada diócesis hi haja d' antich assignadas á la mitra, las quals produheixen rendas molt sanejadas. Y per coronar la festa, disfrutan dels beneficis que dona en cada diócesis la curia, qu' es un manantial de ingressos incalculable. A Barcelona quadruplica ó quintuplica el sou del bisbe.

Y á manera de propinas, als 52 prelatos els hi paga 'l Govern 1,000 drets anuals per barba en concepte de visita eclesiástica, y als que ademés de arquebis-

bes ó bisbes son cardenals, altres 1,000 duros perque refilin bé.

Es de notar una particularitat: els prelatos que se 'n enduen el caldo més gras de l' olla del presupost, son els que més cridan y remugan contra la societat civil y 'l liberalisme, dihent que la Iglesia se troba despallada dels seus bens y perseguida.

A Fransa, país ímmentament més rich qu' Espanya, 's arquebisbes tenían únicament un sou de 10,000 francs, y 's bisbes de 7,500, y res de propinas ni de fincas. Y encare trobant que 's pagavan massa, dats els serveys que prestavan, els han deixat *in albis*, procedint rodonament á la separació de la Iglesia y del Estat.

Després dels peixos grossos, venen els mitjans. Segón grabó de la escala: els degans. Un ab 6,000 pessetas; vuit ab 5,000; quaranta sis ab 4,500, y uns deu de Colegiata ab 3,740; total: 65 personas que s' embutxacan anualment 291,000 pessetas.

Venen á continuació els canonges-dignitats y oficis de arquebisbat (nou á cada Catedral, en conjunt 81), ab un sou de 4,000 pessetas. Total: 324,000.

Las mateixas dignitats y oficis en catedral sufragánea (vuit en cada una de las 46), en conjunt 368, ab un sou de 3,500 pessetas. Total: 1.288,000.

207 canonges de gracia en els nou arquebisbats, dotats també ab 3,500 pessetas. Total: 744,500.

412 canonges de sufragánea, ab sou de 3,000 pessetas: 1.236,000.

Y per últim, de 10 á 11 sacerdots del Tribunal de la Rota, quals sous per terme mitj son de 11,000 pessetas. Total: 120,000.

Fins aquí arriba 'l clero alt, el peixam gros, compost de 1,218 personas (64 mitrats, 75 degans, 499 dignitats y oficis, 207 canonges de primera, 412 de segona y uns 11 membres de la Rota), ó com si diguessim la cinquantena part dels 60,000 sacerdots que existeixen á Espanya. Donchs bé, aquesta cinquantena part ó sigui 'l 2 per 100 del personal eclesiástico, se menjan 5.690,500 pessetas, que venen á ser la octava part de tot el presupost eclesiástico.

¿Com se distribueix lo restant? Tant malament com lo anterior. Y aixó es lo que anem á veure.

Els 58.782 ensotantats que quedan fora del alt clero, se divideixen també en categorias.

Hi ha la categoria dels que fuman y la dels que escupen. La dels que manan més ó menos del presupost, y la dels que, si mamar volen, s' han de mamar el dit. La dels que arpeggan, quan no un crostó, una lesca; quan no una lesca, un rosegó; quan no un rosegó, algunas engrunas, y la dels que 's quedan sense res.

Clasifiquemlos y puntualisem.

El clero casi inferior se pot calcular en 20 dignitats ú oficis de Colegiata, á 2,000 pessetas: 40,000. En 80 canonges de gracia, á 1,650: 132,000. En 190 beneficiats de arquebisbat, á 2,000: 288,000. En 592 beneficiats de sufragánea, á 1,500: 888,000. En uns 70 beneficiats de Colegiata, á 750: 52,500. En conjunt 806 individuos que 's xuclan 1,400,000 pessetas.

Venen después la turba de uns 20,000 rectors de parroquia, quals sous majors son de 2,500 pessetas y 's menors, que son els més, de 750, essent molts dels rurals sols de 550. Segueixen els coadjutors, els més pochos d' ells de 1,000 pessetas, y la immensa majoria de 500. Y per fi completan el número dels agraciats els capellans de monjas, que cobran de 500 á 547 pessetas. Aixó sí, á tots ells els queda la facultat de campársela com puguin, y no la passan del tot mal els que tenen al seu càrrech una parroquia rica, que son els menos.

Aquesta categoria reuneix un contingent de uns 30,000 individuos, que sumats als 1,218 de la categoria primera, forman una totalitat de 31,218 membres de l' Iglesia retribuïda. Retribuïda, sí; pero ab una desigualtat tant irritant, segons s' acaba de veure pels dats qu' hem aluhit, que bé pot afirmarse que 's que més treballan son els que menos cobran.

¿Quánt més no valdría que no cobrés ningú, y que cada hú se la campés com millor pogués, com han de ferho 'l resto que queda fora del presupost, y que forma un contingent de 27,976 individuos!

De aquests, ni l' Estat ni 's seus superiors se 'n recordan para res: viuen de la missa, de fer algun que altre *bolo*, com els cómichs sense contracta, ó senzillament de l' explotació de las ánimas cándidas y dels clatells llanuts.

Tal es l' estat de l' Iglesia espanyola, en lo referent á la distribució anual de la quantiosa suma ab que la nació recompensa 's seus serveys.

Bé pot dirse qu' en la tal distribució l' equitat y la justicia brillan per la seva ausencia.

Y lo anacrónich es que son més considerats els que més cobran, deixant en la suma miseria als seus companys ú obligats á campársela de bona ó mala manera. A n' els que més cobran y á n' els que més ostentació desplegan y més bona vida 's poden donar, se 's té pels representants més legítims de la religió fundada per Aquell que nasqué en un estable, aná pel món descal y morí clavat en una creu.

P. DEL O.

EL MANIFEST

¡Ja ha sortit! Per fi la Espanya coneix detalladament del vell matador del Meco el recóndit pensament. Li ha costat determinar-se, pero s' ha de confessar que las hi clava ab un garbo y una franquesa... hasta allá! ¡Alló sí qu' es un programa á la mida, fet exprés pel present moment històrich!... ¡Quín programa, caballés! Allí somnis de ventura, allí bells rasgos d' *esprit*, allí frasses enscruadas, allí ideas de profit, allí toquets sociològichs... ide tot, de tot hi ha en 'quell sacht

No més hi falta una mica de música d'Offenbach.

Comensa per dí, en bons termes, però ab ferma convicció, de aquest Govern dí el propòsit de redimir la nació.

—Ja (díu) n' está tip el poble de carregá ab els neulés: es precis qu' entrém de serio en las vías del Progrés.—

—Cóm ho farà aixó?... *Ah, señores!* Aquí s' veu l' enginy felís del gran gallego que un día firmá l' tractat de París.

Ho farà rompent los moldes, obrant con sinceridad y respetando el sufragio... ¿Pot darse més novetat?

Las sorpresas de las urnas, al Govern no li fan por. ¿Que l' país té l' humorada de derrotarlo? ¡Millor!

Aixís podrà veure l' poble que aquesta vegada aquí tot ha anat ab *manos limpias*, sense sombra de tufi.

Però, no: el senyor Montero sab per diversos cantóns que, sense haver de fer trampas, guanyará las elecciones.

Y tant n' está seguríssim, tan plena convicció n' té, que per després del triunfo ja n' s' díu lo que pensa fé.

¿L' Administració espanyola es un cau de corrupció? Donchs, señores, desseguida i copis á l' Administració!

¿El Treball viu ab grans penas y en lloch d' anar amunt y avall? Dirém á las Cortes que afbitrin algo en favor del Treball.

¿La Hisenda está desquiciada per mil motius y rahóns? Ja mirarem de posarli mitjas solas y talóns.

¿L' actual legislació obrera no serveix? ¡No n' amohiném! Ne farem una de nova, ¡pues vaya si la farem!

¡Veureu quin salero l' nostre si l' clero té massa fums! ¡Veureu ab quin ull més prácticich arregliem lo dels Consúms!

Y l' assumptos del exércit, y l' tractes ab el vehinat, y el lio de la moneda, y el bullit del Concordat...

Ah, señores!... Horrorítza, si s' reflexiona ben bé, el munt de cosas y cosas que tenim ganas de fé...

¿Cuán será aixó?... Aquí en Montero, després d' haver cridat fort, pren el partit prudentíssim de callarse com un mort.

Que qui sab... que fora fácil... que aixís que s' eregui oportú... qu' en un plasso breu... que prompte... Com á fetxa, res segú.

Lo cual que, en resú, muestra que l' programa enluchernadó del aixerit don Eugeni es pura conversació.

Y que llegintlo entre líneas, no s' hi veu cap altre plan que cubrir las apariencias, passá l' temps y anar tirant.

C. GUMA

Ué passa á Vilanova y Geltrú?

Els perdigots han proclamat la candidatura d' en Bertrán y Musitu, gendre d' en Güell, y per consegüent disposant de las influencias que proporciona la riqueza.

Y en Barbé s' ha prestat á ferli la competencia... Però una competencia de per riure.

Aixís ho díu tothom, sense que l' interessat fins ara ho haja desmentit.

Y ho díu, sense parlar, *La Veu de Catalunya*, que ataca desafortadament á tots els candidats que s' oposan als de la seva clicca, á tots, menos al Sr. Barbé.

Es molt trist tenir que fer la comedia... Però ho es molt més encare ferla malament.

Republicans de Vilanova: ¿será possible que consentiu tal indignitat?

Però l' noy Bertrán, no sols conta, segons sembla, ab l' apoyo dissimulat del seu rival, sino ademés ab la decidida protecció del govern.

Tant es aixís qu' en Ferrer y Soler, que tractava d' oposárseli com á ministerial, ha sigut desahuciat resoltament pels governants.

De manera que aquí tenen un company de causa protegit pel tirá, com no podria serho si en lloch de ser gendre d' en Güell y nebot del Marqués de las Cinquillas, sigüés nebot ó gendre d' en Montero Ríos.

La Russia no vol pagar indemnició de cap manera als japonesos.

Díu que no ha sigut vensuda, y que no té per qué desdinerarse. Primer que continuhi la guerra.

Tal ha sigut el resultat de la conferencia de Portsmouth. Un fracás.

Y la guerra continuarà fins al agotament, si es precis. Pels autócratas val més un rublo que un home.

¿Quina infamia!

L' *Avi Brusí*, quan els caciquistas fursian las brigadas municipals de pinxos y altra gent de mal viure que l' s' ajudavan á guanyar las elecciones, no tenia contra aquells Ajuntaments ni una paraula de reprochació.

Y ara, en cambi, las emprén contra l' s' republicans, perque procuran donar feyna als treballadors, que careixen d' ocupació.

A tal efecte díu que l' poble es soberá, y que la nómina municipal es la seva *lista civil*.

Si aixís fos, ben magre resultaría la *lista civil* del soberá popular, que situa lo poch que guanya.

Medint el treball útil que realisan els treballadors de las brigadas pel sou migrat que percibeixen, podria establirse una comparació edificant.

Y es quina proposició de treball útil á las naciones realisan els soberans segons la llista civil que cobran. Ptas. 3 : 10 horas de treball fatigós : Pts. 28,000 : x.

Resolgui l' *Avi Brusí* aquesta senzilla regla de proporció, y si no s' equivoca li regalarem un automóvil.

Un episodi de la revolució russa, que va filtrant fins en lo més fondo de las capas populares: A Livonia y Curlandia, l' s' *popes* (capellans) varen rebre una proclama revolucionaria, ab ordre de llegirla desde l' púlpit, baix las més severas amenassas.

Alguns varen ferho, y en el temple mateix se va victorejar á la revolució.

En cambi, molts dels que s' varen negar á efectuarho, reberen una mà de pallissa que l' s' va deixar baldats.

Y deyan que l' s' *mujicks* (pagesos) eran refractaris á la revolució!

Per aturar els seus efectos l' autócrata acaba de publicar un imperial decret establiment el régimen constitucional, si bé limitat per molts cortapisas.

Aquest remey tan regatejat hauria pogut ser eficás desde bon principi: ara arriba massa tart.

En resú: no demostra altra cosa sino que l' Czar, veyentse perlut, comensa á donarse.

Tant-se-val, se dongui ó no s' dongui, l' poble se l' pendrà.

Y si al altre món s' escau á trobar á Lluís XVI de Fransa, aquest li dirá:

—Mestre: de la mateixa manera que tú, vaig comensar jo.

Té rahó l' Sr. Reparaz, redactor reaccionari del *Avi Brusí*, quan díu:

«Desamortizados los bienes de los frailes en provecho de la clase media, el pueblo, hambriento y soberano, quiere desamortizar los bienes de la clase media en propio provecho.»

Formula l' Sr. Reparaz aquesta afirmació ab l' idea de fer arronsar el llombrigo á las classes conservadoras.

Y no repara en que, al ferho aixís, posa en mans del poble l' arma formidable de la lógica.

L' anada del general Fuentes á Madrid va causar molta extranyesa.

Perque no s' comprén que, tractantse d' elecciones, hi haja necessitat de fer un viatge, haventhi fils telefónichs que permeten parlar comodament de boca á orela y á grans distancias.

Però jo ja ho veig, cosas hi deu haver en materias de legalitat electoral que no poden confiarse á la telefonia, sense perill de que l' s' fils se trenquin y l' aparatos s' esbotzin d' indignació ó de vergonya.

En Romanones está que trina y aquesta vegada té rahó.

Pera calmar la fam dels andalusos ha projectat construir á tota pressa algunas carreteras; pero l' s' propietaris dels terrenos que haurían d' atravesar, s' han quadrat y han dit:

—Per aquí no s' passa, sense que avants se n' s' pagui la corresponent indemnissació.

Jo ja ho veig, ¡pobres propietaris! Ells també tenen gana. No gana de pá com el poble, gana de diners...

Y la propietat es sagrada... sempre sagrada, fins quan els que la posseixen obligan als demés á morir-se de fam.

Davant d' aquest conflicte, que s' hauria de resoldre á tota costa y en una forma ben expedita, en Romanones no ha trobat més sortida que pronunciar la següent frase:

—Jo, com ministre, no puch fer res, perque tinch de respectar la ley; pero si sigüés obrer ja sabria lo que tenia que fer.

Però, vamos á veure: si l' s' obrers prenentlo per la paraula ho feyan, ¿qué l' s' hi succediria? ¿A costat de qui s' posaria en Romanones? ¿A costat d' ells ó de la ley del mauser?

Ecco il problema!

Ab els diners del marqués de las Cinquillas s' está preparant á Madrid la gran perfidia electoral. Ell es qui sosté una oficina dedicada á la falsificació del cens.

Però ¿y l' s' diners de qué disposa, d' hont han sortit? Dels privilegis que l' Estat li concedeix; de las subvencions que li paga.

Aixís els diners que s' arrencan al poble s' esmer-san en reventar al poble.

¿Y no ha de tenir ff d' una vegada tanta iniquitat?

Segons ha declarat en Romanones, no li arriban á res els dotze milions de pessetas que ha destinat á conjurar la crisis andalusa.

Y ha dit més: ha dit que ni ab cent milions no n' tindria encare prou pera cambiar l' aspecte de las regions presas de la miseria.

Y tan fácil que fora cambiar aqueix aspecte, sense gastar casi res!

Per aquesta classe de malalties, cap remey més eficás ni tampoch més económic que una bona Revolució!

Fa temps qu' en aquesta vila hi disfrutém d' un jutje qu' es més reaccionari que n' Carlos Chapa. Dimars de la semana passada ab motiu d' haverse celebrat una professó dels carrers del poble, va passar la següent escena: Al pas de la porta d' una barberia hi havia un jove molt decent á qui el nostre jutje carli embestí com una fiera, dihentli que s' descubris, á lo que s' negá terminantment el jove.

Mes valdria que aquest senyor se cuydés de fer cumplir la ley, ab altres asuntos de més importancia y dei-

xés lliures als individuos de professar las ideas que més bé l' s' hi semblin, no embolicantse ahont no l' demanan.

PORT-BOU, 21 d' agost

La semana passada el nostre trabucayre va tenir la barra de despedir al campaner d' aquest poble, després de 12 anys que venia exercint dit càrrech. Tinguin per entés que dit individu que ha quedat despedit per culpa del nostre sotana, es pare de tres criaturas.

Aquesta manera de matar moscas té aquest xarrupa canadellas.

¿Per quin motiu ha deixat cesant el corp negre á aquest honrat ciutadé?

Ja s' coneix que aquest tipo fa més cara de trabucayre que no de ministre de Deu.

CARME, 20 d' agost

El díu de S. Roch passá sobre aquesta població una formentada molt gran, la qual ens deixá las vinyas fetas una llástima.

De aixó n' té la culpa el nostre tarta-mut de la provincia de Lleyda perque feu tocar tot el sant díu las campanas á Comaní y com més tocava, més plovia.

PERAFORT, 22 d' agost

Tenim en aquest poble un mestre particular fill de Constantí que s' titula republicá, y al arribar días passats el nou capellá mossen Nueta, va anar junt ab l' acaalde y tres manos més á rebrel, y diumenje passat cantava á l' iglesia ab una veu d' ángel bufador qu' enamorava.

També está organisant un coro de alumnos pera complaire á tota la clericalla de la població.

Donchs, senyor mestre, ¿qué s' han fet aquells pets de Marsellesa?

PIERA, 17 d' agost

En la vinya del Senyor hi ha tota classe de rahims. Valga per acreditarho alguns exemplars dels qu' es vesteixen pel cap: un d' ells, el mossén de la sufragánea de Casa Aguilera de Piera.

Però no s' crega que aquest exemplar de rahim sia dels que donan bon vi! Aquest es un dels exemplars que li agrada l' xuclarlo entremitj dels seglars y feligresos.

L' home ha pensat que la vida contemplativa no deu haver d' ésser tota de missa y rosari, sino que l' poderse rascar el llombrigo, mirar els núvols com corran, dormir bonas siestas y l' traquejar el most, es contemplació mes profitosa en aquest món de miserias, quan s' acompanya d' algun sermó ó improvisació al peu del altar tractant al próxim com á bestiar y no com á sér racional.

Impossible pareix que s' permeti soltarse per certas localitats á homes que l' s' hàbits els hi venen estrets, y no han nascut pera usarlos, sino per serne un trist desenfadado y mes trist emfilmit.

S. VICENS DE CASTELLET, 17 d' agost

En aquesta població tenim un aprenentás de Cap-alló, gran y valent (segons se desprén del seu físich) que fa las delicias de alguna mitja dotzena de noyas. Tots els días festius el trobareu solet ab aquelles ovelletas á buscar y á veure aygua á la font de la Teula, de las nou del vespre per amunt. Tenim entés que l' s' hi dona lliçons de retórica y moral.

¿D' aixó se n' díu emplear bé las vacaciones!

CALELLA, 21 d' agost

Tan com més se van acostant las elecciones, més de fern treballan els protegits dels dos candidats monárquichs. Els amichs de n' Sagnier per una part y els de n' Bosch y Puig per un altre no s' donan punt de repós.

Nosaltres, els republicans, contemplarem ab la major frescura la lluya que s' tindrán entre dos monárquichs, l' un de l' actual situació y l' altre del partit conservador, donchs entém que com á bons republicans no podem pendre part moral ni material en una elecció en que no s' presenta cap candidat nostre.

Perlo tant, poden donarse per infundadas las noticias

publicadas per un diari de Barcelona dihent que hi havia algun republicá que apoyaria la candidatura ministerial en las próximas elecciones de diputados á Cortes en el distrito de Arenys de Mar; y mes ho dupté, perque durant molts anys han sigut sempre víctimas de las promesas que may han sigut cumplidas per part d' aquesta xusma caciquista sigui ab color liberal ó conservador.

¿Que dimecres hi ha un eclipse? Déixal estar, cap-cigrany. No t' hi fiquis ab el cel, ¡ab la terra has de pensar!

Al home que no té feyna ni pot dar pa á la familia, ¡aneu! á explicar que dimecres hi ha un eclipse!

Quan en Sol y Ortega veji que l' Sol pert la brillantor y s' pon al bell mitj del díu, dirá:—Vaja, ja som dos.

Van amagarse l' s' diners, s' ha amagat la democracia, ara s' amagará l' Sol... Y després ¿qué més s' amaga?

Voldria tenir no més un duro per cada bola que, ocupantse del eclipse, dirán els rectors de fora.

A las dotze, prometateje; á un quart de dugas, unió; á dos quarts de tres, divorci... y abur; ja s' ha acabat tot.

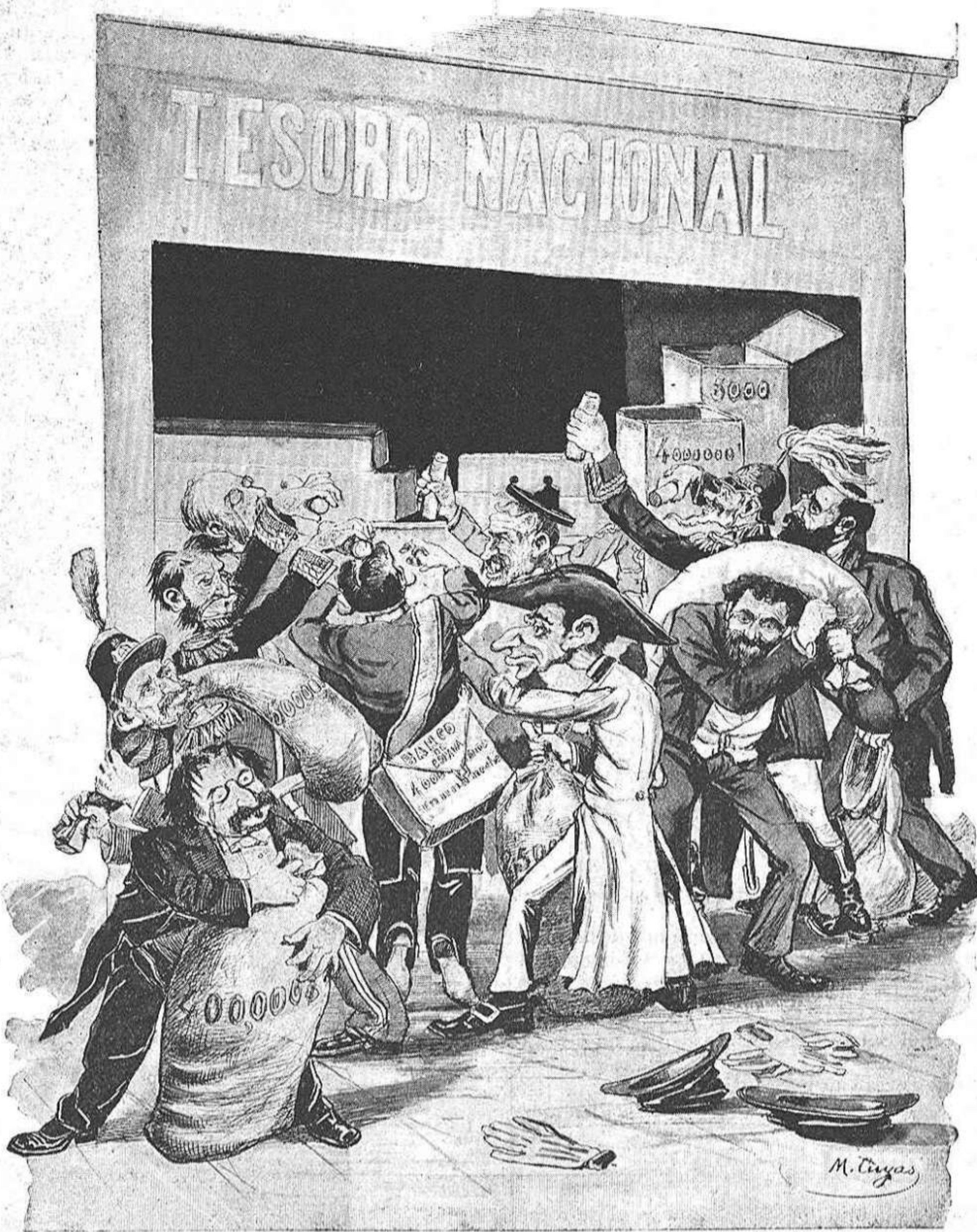
¿Quin barullo hi ha á la Lluna entre la gent ilustrada! Com que saben que dimecres la Terra té d' eclipsarse!...

¿Brilla l' Sol y tot de cop s' enfosqueix?... ¡Ja t' entench, beco! Aixó, noy, no es cap eclipse: aquí hi ha la má del clero.

Vina, hermosa, déixam veure aquesta cara divina. ¡Díu que l' Sol s' ha d' eclipsar! No pas el meu goy, pubilla?

Guayto el Sol ab dissimulo, y al contemplar sa arrogancia,

Pressupost de gastos

Lo que paga el pobre poble que súa, plora y sufreix, ¡mira, lector piadosíssim, de quin modo s' inverteix!

LLANSÁ, 20 d' agost

Fa temps qu' en aquesta vila hi disfrutém d' un jutje qu' es més reaccionari que n' Carlos Chapa. Dimars de la semana passada ab motiu d' haverse celebrat una professó dels carrers del poble, va passar la següent escena: Al pas de la porta d' una barberia hi havia un jove molt decent á qui el nostre jutje carli embestí com una fiera, dihentli que s' descubris, á lo que s' negá terminantment el jove.

Mes valdria que aquest senyor se cuydés de fer cumplir la ley, ab altres asuntos de més importancia y dei-

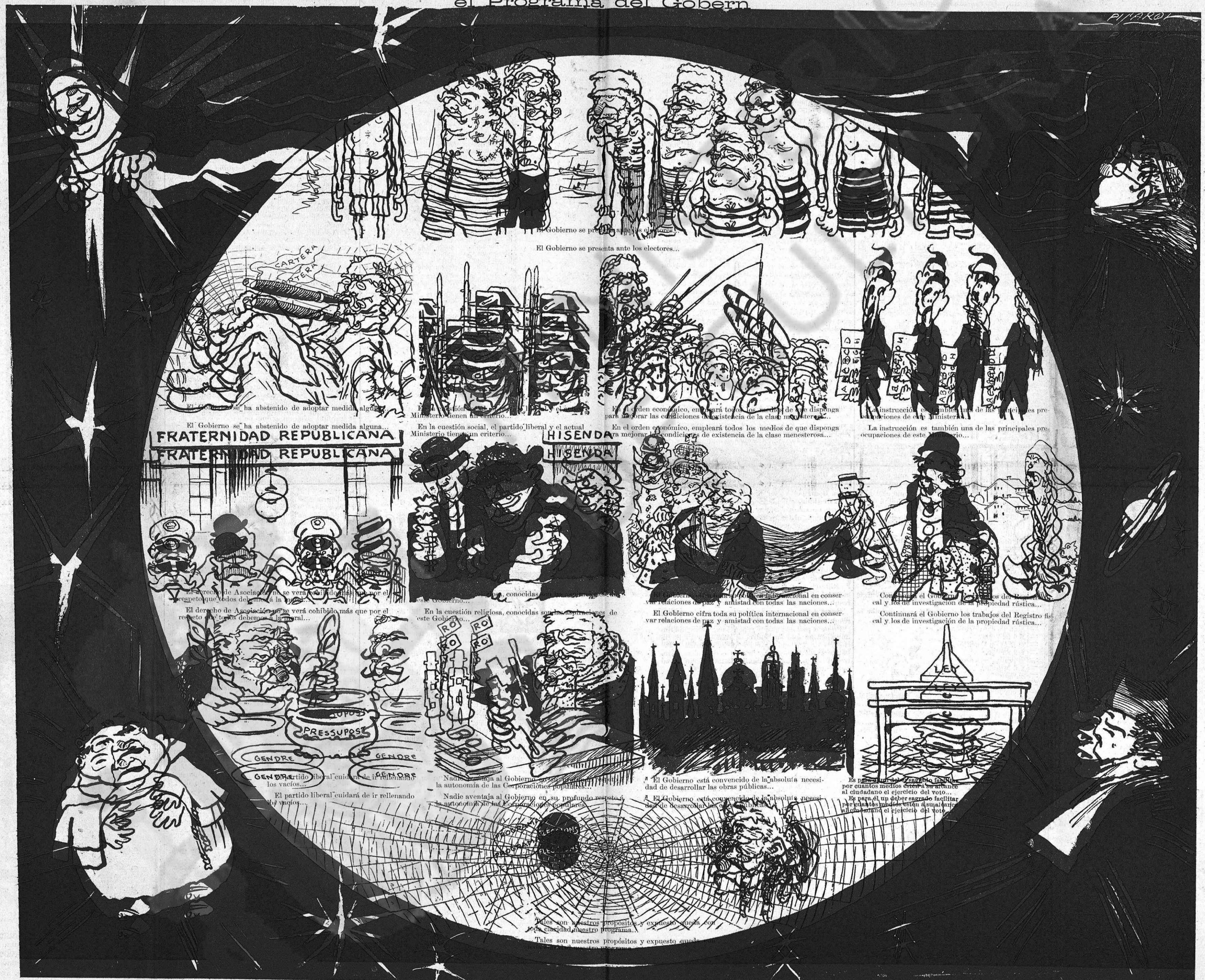
L' eclipse del sentit comú L' eclipse del sentit comú

el Programa del Govern
el Programa del Govern

penso:—Ay, pobre; si sabies la jugada que t' preparan!
A mi l's eclipses de Sol no m' diuen res, la vritat es que de debò n' comouhen son els eclipses de pa.
Si un cop eclipsat el Sol quedés així anys y sigles, las companyias del gas què contentas estarian!
L. WAT

"SOBRES" AIXÓ DEL ECLIPSE

Estirabots astronòmics
Un eclipse té quan menos la ventajeta de fer obrir els ulls a la gent. Son objecte es altament educatiu y social, donchs en el moment d' un eclipse es quan tothom se posa al nivell dels homes que tenen miras enlanyadas.
Ens diuen que l' Sol es el centro de una familia d' astres.
Aixó del eclipse, donchs, no passa de ser una qüestió de familia.
S' ha de tenir en compte la existencia de molts altres sols ademés del que coneixem ab el nom de Febo.
Sense contarhi el Sol... y Ortega, eclipsat ja fa molt temps.
Del Sol a la Terra hi ha la mateixa distancia que de la Terra al Sol.
Pero s' hi está menos temps, perque de allà a aquí fa baixada.
Eclipse total es quan la Lluna tapa al Sol per complet; parcial, quan no arriba a taparlo del tot... Y imparcial, quan no té interés en taparlo ni en deixar-lo de tapar.
El present eclipse de Sol será total pera alguns pobles del N.O. y E. de Espanya incluits en la faixa de sombra més intensa.
Entre ells s' hi contan els valencians, que en aquesta ocasió demostran tenir més bona sombra que ls andalusos y madrilenys.
En el moment critic de la totalitat se veuran relluir en el firmament algunes estrelles.
El que s' hi fixi bé, arribarà a distingir l' anell de Saturno y las arrecadas de Venus.
El calorich que despedeix el Sol se conta superior a 10 mil graus centigrados.
Vels' hi aquí una calor que arriba a fer freidat.
El Sol es una estrella. La estrella més próxima a nosaltres.
Protesto. Ara com ara la estrella més próxima que distruém es barcelonins es la Bella Fornarina, que fa moviments de rotació abdominal en el Tivoli.
S' ha comprovat que l' Sol, acompanyat de tots els seus planetas y seguici de satélits, camina lentament dret a una constelació anomenada Hércules.
Aixó no deixa de ser un símbol. Y D. Joaquim Costa ja diria qu' es la degeneració sugestionada per la forsa y la salut.
Dels variants aspectes que mostra la Lluna en el seu curs davant del Sol durant l' eclipse se n' diuen contactes. Del moment culminant en que l's dos astres se troban l' un demunt del altre se n' diu conjunció.
Més clar: primerament las caricias y els petechs... Després, lo que indispensablement ha de succehir: la cópula.
Y aixó davant de tants floreros que estarán aguantant la capa!
Tenia rahó el Pare Claret: Ja no hi ha moralitat ni en las esferas.
Per què, indispensablement, quan se produheix un eclipse de Sol ha de fer Lluna nova?
Senzillament, perque l' que s' cuida d' aixó s' deu creure que sent Lluna nova ns farà més novetat.
La llum de Sivi tarda en arribar a la Terra la friolera de 22 anys y pico. Y s' ha de tenir en compte qu' es una de las estrellas més próximas.
Vaya un Sivi més allunyat... ¡Feyna l's daría que haguessin de durlo a la Bonanova!
Las materias de que s' compon el Sol son sólidas, líquidas ó gaseosas?
Tot ho poden ser menos lo últim, perque las gaseosas son refrescants, y el Sol es tot el incandescencia.
El volúm del Sol es 1.284.000 vegadas més gran que l' de la Terra.
Y el de la Terra? m' preguntarán.
El volúm de la Terra es 1.284.000 vegadas més petit que l' del Sol.
Ara, contin.
La Terra té dos moviments constants: el de rotació y el de traslació. De modo que l's habitants del planeta sempre la ballém.
Aixís se comprén que l' món es com es: Un inquilino que s' ha format boig de tant rodar y que la seva manía es mudarse continuamente de pis.

Diu en Comas y Solá que la Lluna corre 1 kilómetro por segón.
Quan se n' enteri en Mellado ja sé lo que dirá: Si l' automòvil de qui jo sé li volgués fer la competencia... Jo plà estaria ben fresch!
Es d' observar que la Lluna ab relació a la Terra presenta sempre la mateixa superficie.
Aixó ha fet rumiar molt als sabis de tots els temps per resultarne una contradicció: Al home que varia de fesomia moral se li diu llunatic; y científicament s' ha demostrat que l's llunaticos no son gent de aguas caldas.
¿Qué s' entén per planetas? L' astre que descriu órbitas al voltant del Sol.
Vet' aquí una definició que desfará la ilusió de molta gent que s' creu que aquí no hi ha altra planeta que la que diuen las gitanas.
Afirmen els cap-pares de la ciencia astronómica qu' encare avuy s' están creant nous mons en l' espay, haventse descubert alguns astres acabats de neixer y altres qu' están en formació ó germen.
Ara comprenh la rahó de ser de la Via Láctea.
Es la dída cósmica que dona de mamar a las estrellas.
Tots els astròlechs estavan en que l' Sol era fixo.
Darrerament s' ha demostrat que també camina, pero molt pausadament, més a poch a poch que cap dels seus planetas.
Se comprén: Es el més vell, el qu' está més gras y el que s'ia més... qu' l' fa anar ab pressas!
¿Per què d' un capellá se n' diu un bótil, quan es sabut que l's bótils están formats de la mateixa materia dels demás cossos que forman el Cosmos Universal?
Perque la diferencia es molt petita; varia solament en una letra: El bótil es materia cósmica. El capellá es materia cómica.
¿A qué son degudas las constants erupciones del Sol?
Jo crech que aixó d' erupciar continuamente es qu' está fip... de que s' cuydin tant d' ell.
JOAQUIM AYMARÍ

Anar per llana...

L' candidat novell reb las darreras instruccions del politic veterano.
—Vosté no ha de fer més que aixó. Se n' va a Pratesquilat; convoca a una reunió als principals personatges del poble, y contentis ells, content tothom.
—Y l' medi de contentarlos...
—El que ja li he dit, no s' aparti del que ja li he dit, qu' es de resultats infalibles. Jo, quan comensava a anar al darrera de ser diputat, no n' empleava d' altre, y sempre, sempre m' va sortir bé.
—Naturalment, després...
—Aixó ni cal dirho. Una volta un ha arreplegat l' acta, tal dia farà un any y si te he visto, no me acuerdo. Las promesas el vent se las emporta.
—Mil gracias por consejos.
—No hi ha de qué, y que li aprofitin.
II
A Pratesquilat.
L' aspirant a diputat perora davant dels notables del poble, reunits a la sala de sessions del Ajuntament.
—Sí, amichs meus: la comarca no adelanta, la comarca no prospera, perque li falta un esperit viviu, sá, fort, enérgic, que la impulsi y la tregui del secular ensopiment en que, dia tras dia, va aniquilantse.
—Visca don Facundo!
—Afortunadament, aquest esperit, aquest home que Pratesquilat necessita ha sortit, y aquest home soch jo. Doneu-me l's vostres vots, feu que jo vagi a Madrid en representació vostra, y ja vureu com en poch temps aquest poble, avuy abatut y poch menos que mort, renaix com el fénix de las sevas cendras y torna a enlanyarse y a brillar y a fer parlar d' ell en tota la encontrada.
—Visca don Facundo!
—Gracias, estimats amichs. Y com a mí no m' donen prendas, vaig a dirvos lo que faré pel poble, si l' meu nom, com espero, surt triunfant de las urnas.
—Visca don Facundo!
—Us faré un pont, el pont que necessiteu a la riera: us faré un ramal de carretera qu' enllassarà ab la real, y us faré una font a la plassa, dotada del convenient caudal d' aygua fresca, sana y pura...
—Ningú crida visceral! Al contrari, els concorrents se posan molt serios, y un d' ells, que li diuen el Ros, s' acosta al candidat y li pregunta:
—Don Facundo, ¿tindría la bondad d' arribarse a casa ab mí?
—Per què?
—Pera parlar ab la deguda calma de tot aixó de la font, la carretera y l' pont.
—No hi ha cap inconvenient.
Y la reunió, d' aquesta manera interrompuda, s' dissol baix una impressió de fret, que a don Facundo l' obliga a alnarse l' coll de l' americana.
III
—Digueu, Ros: estich a las vostres ordres.
—Vaig a scriir franch. ¿Sabé per què ns han fet tan poch efecte las sevas promesas de ponts, fontes y carreteras? Perque aquesta cansó l' hem sentida cantar ja tants cops, que la sabém de memoria.
—Bé, però...
—Permetim que li llegeixi una llista que vinch formant anys há. Lista de las cosas que los señores que han sido sus diputados han prometido al pueblo de Pratesquilat.
Puentes: 14.
Carreteras: 22.

Paraulas de E. Montero Ríos.—Dibuixos de Pícaro.

Fuentes: 19

—¿Qué voleu dir ab aixó?
—Que á pesar d' haver nos promés 14 ponts, 19 ponts y 22 carreteras, Pratesquilat continúa sense carretera, sense font y sense pont.
—¡Ah! Bé: ab mí no us sucehirá aixó. Soch home de paraula, y...
—Lo mateix, lo mateix exactament deyan els anteriors diputats... avans de ser elegits: «Soch home de paraula y no us faltará res de lo promés.»
—Us asseguro...
—També asseguravan ells; y juravan, y perjuran, y oferian renunciar á la investidura de diputat si immediatament que arribessin á Madrid no comensavan las obras del pont, de la font y de la carretera.
—Ja veureu: pera desvanéixe els vostres rezels y desconfiansas, vaig á fer ara mateix el pressupost de las milloras que demaneu, y...
—No 's molesti: ens hem adelantat á vosté y tenim ja fet el pressupost en qüestió.
—Doneume'l.
—No cal; ja li llegiré jo: Import de la carretera: 10 mil duros; import de la font y conducció d' ayguas, 8 mil; import del pont, 22 mil. Total, 40 mil duros. ¿Li está bé?
—Perfectíssimament.
—Donchs... ja sab lo que li toca. Pratesquilat té'l propósit de no deixarse enganyar una vegada més, y está resol á no donar el vot sinó al candidat que, en lloch de prometre el pont, la carretera y la font, entregui previament al poble els 40 mil duros que pera realisar aquestas obras se necessitan.
—¿Qué esteu dihent?
—Que si primer no venen aquestos 40 mil duros, no hi ha acta. Pénsishi y tórnis la contestació aviat.
IV
—¿D' ahont vé ab aquest ayre tan trist?
—De Pratesquilat. ¿Quina gent més bestial!
—¿No ha pogut fer res?
—¿Cál? ¿No diria qué volían? Que 'ls dongués 40 mil duros.
—¡Apretat!... ¡Ni á Sierra Morenal!...
—¡Lladres!...

FANTÁSTICH

Proverbis russos

Com tots els pobles oprimits, la Rússia posseïx un gran número de refrans. En la impossibilitat material d' alsarse briosamente y acabar ab la tiranía, l' pensament del poble se diria que regolfa en son esperit, creant aquelles expressions més ó menos sentenciosas que 's popularisan desseguida, y son per tal motiu calificadas com la ciencia de las nacions.

A Rússia se 'n contan moltíssims d' aquests proverbis. Y com que l' autocrata constitueix la preocupació principal del poble rus, res té d' extrany que una gran part dels mateixos se refereixin al amo y senyor d' aquell imperi.

N' hi ha de ditirámichs y encomiástichs fins al servilisme.

Com els següents:

Quan el Czar escup en la pols, la pols esclata d' orgull.

Prop del Czar, prop del honor.

La veu del Czar troba un eco fins allá ahont no hi ha montanyas.

L' orinal del Czar es més orgullós que la marmita del pagés.

Altres alentan marcadas tendencias democráticas y igualitarias.

Com els que van á continuació:

Al Czar la corona no 'l presserva de la migranya.

El bou del Czar no té més que duas banyas.

També l' esquena del Czar sangnaria si tastava 'l fuet.

Un Czar en un desert no val més ni menos que un altre home qualsevol.

N' hi ha qu' están saturadas d' amargura y pessimisme.

Com per exemple:

Com que 'l Czar no ha de viure en la cabanya del pobre, es per aixó que no 'n coneix la miseria.

Quan el Czar té la vercla 'l país ne surt grabat.

Si 'l Czar se costipa, tota la Rússia tus.

Las corretjas que talla 'l Czar surten totas de la pell dels seus súbdits.

Per fi, en moltras altras s' hi destaca la nota irónica més accentuada.

Per l' estil de las següents:

Quan el Czar s' acluca, 'ls ministres son bornis y 'ls súbdits cegos.

Si 'l Czar fa versos, ¡ay dels poetast!

Quan el Czar riu, el ventre dels ministres se sacseja.

Llarch es el bras del Czar; pero no arriba fins al Cel.

Aquests proverbis qual esperit está inspirat en el régimen autocrático, están demanant á tota pressa una renovadora revolució.

A LA CLASSE OBRERA

Labor prima virtus.

Als que teniu la ventajita de se 'l bras dret del Progrés avuy vos dedico expres a aquest senzill homenatge. ¡Salut soldats del Treball! esperansa d' eixa terra, vostra missió no es de guerra; vostres armas son el mall, els picots y las aixadas, la ploma, 'l pinzell... en fi, vostras cinas estimadas ab las que feu mil creacions útils, agradables, nobles, puig dels deserts ne feu pobles y dels pobles grans nacions.

Si 'l mon 's deu á un Creador, ¿quí ha millorat la seva obra si no 'l manyá, y 'l manobra, y 'l fuster, y 'l texidor, y altres mil treballadors que ab gust y perseverancia trasforman ab gran constancia el mon en un pom de flors?

Al Treball es de rahó se 'l ampari y enalteixi, en tant el mon existeixi deu mereixer protecció. No s'ols el treball manual que 's fa ab el cos, mans y vista, si no 'l treball del artista y 'l del obrer intelectual que fá 'l escultor creat? ¿que fá 'l escriptor escribint? ¿y 'l poeta concebint y 'l astròlech observant?

¿Els arquitectes font plans, químicis, físichs y enginyers... son altra cosa qu' obrers qu' elaboran sens descans? ¿Hi han sacrificis majors —ab perill de l' existencia— que 'ls dels obrers de la Ciencia qu' alivian nostros dolors? ¿Qui sens profits ni llores en una empresa atrevida exposaria sa vida com fan els valents bombers? ¿Qui extrauria 'ls minerals de l' entranya de la terra? ¿Qui al igual en pau qu' en guerra cuidaria els hospitalis? ¿Qui 'ns procuraria 'l blat per fer el pa que 'ns sustenta? quí, la carn que 'ns alimenta? y quí 'l vestit, y 'l calsat? ¿Qui, despreciant mil perills al fons del mar baixaria, si 'l treball no 'l empenyia á cercar 'l pa dels seus fills? ¿Qui faria aquestas naus que recorren tots els ports?... ¿qui sepultaria 'ls morts? ¿qui aliaría aquestas palaus? ¿qui esclavaria 'l llamp? ¿qui fabricaria 'ls gas? ¿qui al carril faria pas quan travessa lo rocam?

El jorn que ab franca alegría fem justicia á n' el Treball y així 'l que manaja 'l mall com el qui escriu tot el dia y 'l que cultiva la Ciencia viscan mes ajermanats... no hi haurá obrers explotats ni explotadors sens conciencia. ¿No es ben trist que 'l jornal que ja conta xexant anys passi encare mils afanyes per guanyar lo menester? No fora mes de rahó —quan l' estors ha caducat— que al menys per part del Estat trobés certa protecció? ¿No fora mes acertat brindarli un tribut d' afecte premiant de un modo indirecte mitj segle d' activitat? ¿Mana alguna lley humana que al que no pot treballar se 'l tinga de despreciar y deixá 'l morir de gana? ¿Qui no ha vist horrorisat pel carré á un pobre vellet sucumbir de fam y fret boy demanant caritat?

Un poble civilisat may tal afront deu permetra, quan tots sapiguem de lletra, quan tots visquem associats, quan l' obrer tinga conciencia qu' es germá d' un altre obrer, quan un govern justicier á fer bé apliqui sa ciencia; llavors ab veneració nostre cap descubrim y ab joya saludarem el pas de un treballadé, y sens sentí escarafall may ningú 's desdenyará d' estrenye ab goig una má endurida pel treball.

† JOSEPH ROSSELLÓ

Conferencia telefónica

ENTRE SAN SEBASTIÁN Y MADRID

ILIN, dilin, dilin!... ¿Ets aquí, García Prieto?
—Sí. ¿Qui es el que 'm parla?
—Jo, el teu sogre, en Montero Rios.
—Ah! Celebro... ¿Cóm ha arribat?
—Més aixirit que un pé sol. El viatjar d' arrós me proba molt... Per altra part, aquest San Sebastián té tants atractius... Estich per proposar que la Cort s' instali aquí ab carácter permanent.

—Y si no la Cort, el Govern, al menos.
—Ja 'n parlarem més endavant... Ara aném á lo que interessa. ¿Cóm está aixó?
—¿Vol dir la nació? D' una manera admirable. Descontant tres ó quatre motins, que ja son el nos-

tre pa de cada día, en localitats de poca importancia, lo demés está com una bassa d' oli. Els amichs van prenent possessió dels seus destinos, els recaudadors van cobrant la contribució... en fi, ni Xauxa.

—Ja es raro... ¿A qué 'l atribueixes tú aquest fenómeno?

—A una causa senzillíssima, que quan li diré s' hi farà un tip de riure.

—¿Qu' es?

—L' eclipse de Sol que hi ha d' haver dimecres.

—Prieto... tú 'm prens alguna cosa.

—¿Que jo li prenh?...

—Sí; el pé, verbi gracia.

—Li juro...

—No juris, que per teléfono els juraments no son válits. ¿Cóm es possible que un aconteixement tan vulgar y sense conseqüencias com un eclipse produxeixi els efectes que tú vols suposar?

—Jo mateix no m' ho explico, pero 'l fet es aquest.

Totas las informacions que 'ls gobernadors civils m' envian contenen la mateixa observació: «Tema del día, l' eclipse.»

—Veyám, fesme un resúm de lo que aquestos bons senyors te diuen. ¿Qué passa á Barcelona?

—Pau octaviana. Els vidriers no s' entenen de feyna venent cristalls fumats.

—¿Per fer qué?

—Per observar l' eclipse.

—¿Qué diu la premsa de la capital catalana?

—Que l' eclipse comensará á las 11 y 56 minuts y acabarà á las 2 y 35.

—¿A la montanya, s' hi nota moviment?

—Sí; á la del Tibidabo n' hi ha bastant.

—¿Moviment revolucionari?

—No, senyor: moviment d' astrònoms que pujan al Observatori Fabra pera preparar l' estudi del eclipse.

—Passém á Valencia. ¿Cóm pinta la ciutat del Turia? ¿Diu que l' altra dia va haverhi alguns tiros?

—En efecte; pero d' aquelles pláticas de familia ja no 'n faig cabal... y crech qu' ells tampoch. Altra feyna tenen rebent els forasters que de tot arreu hi acuden.

—¿Qui son aquestos forasters?

—Sabis estrangers que han escullit la regió valenciana pera instalharli 'ls seus observatoris.

—¿Qué volen observar?

—L' eclipse. En Flammarion, qu' es un dels que hi han anat, no té prou boca per alabar els sentiments hospitalaris dels paysans de 'n Peris Mencheta y l' afany ab que tothom, desde 'l més xich al més gran, se desviu per obsequiarlo y facilitarli la tasca que allí l' ha portat.

—Ves dihent. Del Aragó ¿qué 'n sabs?

—Que no caben en la pell de satisficció al pensar que aquella terra resulta una de las més favorecidas.

—¿Hi ha hagut bonas cullitas?

—¿Qui parla de cullitas ara? 'M refereixo al eclipse, que podrá ser allí observat en magnificas condiciones. Hi ha una pila de localitats que 'l tindrán total. Zaragoza, Daroca, Teruel, Caspe, Alhama, Calatuyut, Montoro...

—Calla, calla, que semblas l' Annari geográfich. Passém á Asturias. ¿Cóm están en l' antich principat?

—Deu mil vegadas més contents que al Aragó. No li diré més sino que l' eclipse será total, no en tals ó quals poblacions, com succeïx en la regió aragonesa, sino en tota la provincia, desde Castropol á Llanes, y desde Gijón á Cangas de Tineo...

—Home...

(El teléfono s' interromp, sentintse únicament un ruido extrany.)

—¿Qué té? ¿Qué li passa?

—Esperat, qu' estich rilhent...

—¿Ho veu? Ja li he dit que 'l faria riure.

—Naturalment, ¿qui no riu davant d' aquest esclat de poca solta?

—Tan poca solta com vosté vulgui, pero es aixís y no d' altre modo.

—En fi, aném seguint. ¿Qué fan á Castilla la Nova?

—Están parlant del eclipse.

—¿Y á la Vella?

—Pensant en l' eclipse.

—¿Y á Andalucia?

—Esperant l' eclipse.

—¿Y á Murcia?

—Somiant l' eclipse.

—¿Y á Galicia?

—No cuydantse de res més que del eclipse.

—¿De manera que no hi havia exageració en lo que al principi m' has dit?

—No faig més que reproduhir la exacta veritat. Gracias á aquest eclipse, disfrutém avuy á Espanya d' una tranquililitat com pochos cops s' arriba á veure.

—Veurás, donchs, se 'm acut una idea.

—Escolto.

—Ves al Institut Geográfich y al Observatori Astronómich y digas á n' aquells sabis que, encare que siga pagant alguna cosa, 'ns fassin un favor.

—¿Quin?

—Que arreglin aixó dels astres de manera que cada dugas ó tres semanas hi hagi un eclipse.

—¿Bona pensada! ¿Mana res més?

—No. Adios.

—Passiho bé y guardis del ayre... y del automóvil.

A. MARCH

La mala sombra

Es molt singular que las personas y las cosas benehidas pel Papa hajan tingut casi sempre una sort desastrosa.

Com ho proban els exemples següents:

L' emperador Maximiliá, en el moment de dirigir se á Méjich, aná á impetrar la benedició papal, y signé fusellat á Querétaro pels mejicans.

També la seva esposa Carlota, quan regrésa á Roma, fou benehida pel Papa, y avants de sortir del Vaticá se torná boja.

Benehida pel Papa sigué D.ª Isabel II d' Espanya y favorecida ademés ab la rosa d' or papal. La rosa

d' or tingué per la seva soberanía una espina mortal, ja que molt poch temps després de rébre la fou destronada per la revolució.

Francisco Joseph d' Austria, monarca católich, al veures enredat en una guerra ab Prusia, demaná y obtingué la benedició del Papa per las sevas armas, y als pochos días el seu exércit era completament derrotat á Sadowa.

També Napoleón III fou benehit pel Papa al emprendre la campanya contra 'ls alemanys, y vensut y presoner á Sedán, perdé la corona y poch temps després la vida.

El Papa benehí al vapor inglés *Santa María* que portava á bordo un gran número de germanas de la Caritat, y 's perdé en son primer viatge davant de Montevideo.

Un altre vapor que sufrí una sort idéntica: l' *América*, que s' incendiá pochos días després de rebre la benedició papal, sucumbint la major part dels 200 passatgers que portava á bordo.

Benehí 'l Papa á la soberana del Brasil, y poch després se va trencar las camas. Y per fi, una revolució pacífica arrebatá la corona del seu espós Don Pere.

El príncep Napoleón, fill y hereu del vensut de Sedán, per impetració de la seva mare rebé la benedició papal al partir pera la Zulandia, y de allí 'n torná cadáver.

No molt temps després de haver sigut benehit per Lleó XIII el príncep Rodolf, hereu de la corona d' Austria, se feya saltar la tapa del cervell.

Benehí 'l Papa al arquebisbe del Perú, y 43 días després, en divendres sant, sigué envenenat pels jesuitas.

El *Banch católich* de Lyó (Fransa) fou benehit pel Papa, y quebrá deixant á un gran número de beneyts en la miseria.

L' any 1889 el Nunci del Papa aná á benehir la iglesia de la *Resistencia*, y á pesar de tenir un nom *resistent*, com si no pogués resistir el pes de la benedició, 's desplomá tot d' una.

El *Bazar de la Caritat*, á París, sigué benehit pel Papa en el mes de maig de 1897, y poch temps després, en plena festa, 'l foch el destruí, morintli la duquesa de Alenzon y moltras altres personas de la aristocracia francesa, totas ellas extremadament devotas.

Després de la benedició papal *urbi et orbe*, sigué presa Roma per Víctor Manuel y convertida en capital de Italia.

Carregadas de benediccions marxaren á la guerra las armas espanyolas, y no lograren salvar ni Cuba, ni Filipinas, ni Puerto-Rico. Per més de doscents mil homes fou aquélla una especie de benedició *in articulo mortis*.

L' esquadra del almirall Cervera sortí de Cádiz ab la santa benedició papal, y sucumbí al foch de l' artilleria de un almirall franc-masó, al sortir de Santiago de Cuba.

Podríam citar moltíssims més cassos, pero la llista resultaria massa llarga.

Prenent peu de aquestos repetits exemples, ajúdm-me á pensar qué succehiria si, aixís com hi ha la costum de fer benehir els edificis, las armas y las banderas dels exércits y 'ls barcos de guerra, s' introduhís també la de demanar la benedició papal pels automóvils.

SERMÓ

Germans meus, en Jesucrist tots vosaltres haureu vist del plaó la serra un semicreul grandíssim que brilla en el cel hermós y toca á terra es un cas post-diluvi que are jo de pe á pa vaig á explicarvos pro ans ab gran devoció heu de resá una oració y ajenollarvos.

Segons el llibre sagrat el cel y 'l Humanitat van fé aliança á l' endemá al dematí sortí l' arch de Sant Martí y en remembransa de la reconciliació del home y el Creadó desde llavors sempre que fa sol y plou el veuren sortí de nou á totas horas avans de l' inundació, que cubrí 'l mes alt turó segons l' historia que ningú l' hagués vist may aparéixer en l' espay no hi ha memoria que després, diu molt formal, del diluvi universal el patriarca ab sos fills y sa mullé per primer cop el vegé de dalt de l' Arca y 's va quedá embadalit contemplantlo fit á fit bonich com era agradantli tant y tant

Observatori astronòmic clerical

Avans del eclipse.

Durant l' eclipse.

Després del eclipse.

que ho va celebrà agafant gran borratxera no tinc de dirvos res mes per deixar demostrat qu' es la vritat pura que Deu y l' Humanitat després de havers' barallat van fé escriptura d' estimarse mútuament tot seguit apareixent al cel eix signe que fins á terra arribant prova que d' allí endavant l' home ja es digne de l' amistat del Suprem que perdé com tots sabém per una poma quan era en el paradís perque del cel el avis prengué per broma.

Si trobeu algun mussol y os diu qu' es la llum del sol que descomposta produheix els set colors del arch dels divins amors, per la resposta lo llibre sagrat mostreu qu' es un llibre de cal Deu y l' heu de creure sino, anireu al infern, y la cara del Etern no podreu veure lo que us parirà pel mitj y en cap manera os desitj després ni are eviteu, donchs, eix perill per l' Esperit Sant, pel Fill y en nom del Pare.

A. MEU S.

ER contraria la campanya vigorosa de la Unió republicana, no falta qui fingeix dirse molt radical, pera veure si pot engatxar al poble. Pero la mateixa paraula té una significació prou expressiva pera que no pugni enganyar á ningú.

Radical vé d' arrel. Y las arrels enfonzadas en la terra no se sab d' hont xuclan. Res tindria, donchs, d' extrany, que certs radicals xucessin del fondo dels reptils.

Per acabar d' arrodonir el sistema de consideracions del govern ab Barcelona, ns acaba d' enviar, en calitat de gran polissón, al famós Morera, d' antecedents carlistas, y que á Madrid va ferne moltas, motivant la seva cayguda y l' seu descrédit.

Y aquesta Morera seca ara la trasplantan á Barcelona ab la pretensió de que, ja que no pot donar fruit, donqui llenya. Ja veurán que n donará de llenya.

Com á regionalista, anant á coll-y-bé dels conservadors y ls fusionistas, va ser elegit diputat provincial pel districte de Tarrassa-Sabadell, el Sr. Brutau.

Y ara l' Sr. Brutau, en calitat d' independent, se disposa á disputar la elecció, en el districte d' Olot, al regionalista Sr. Albó.

Definició: Qu' es el regionalisme? Resposta:—Un' olla.

Llegeixo: «Telegrafian al Eclair desde Bruselas que el obispo de Málaga que se hallaba de paso en el Convento de las Carmelitas, se olvidó de cerrar la llave de un aparato de gas y fué encontrado muerto en su habitación.»

Vels' hi aquí que las potencias celestiales devían estar distretas, quan no van recordarse de sugerir al bisbe de Málaga la idea de donar la volta á la clau del gas, avants de dormirse.

Per ellas y per ells se diu alló:—No val á badar.

Civilisació espanyola de primera classe: «En el pueblo de Cederinos (Avila) los mozos divididos en bandos de casados y solteros, han sostenido una verdadera batalla campal á palos y pedradas.» Aixís es com se labora la regeneració de la patria: dividintse en bandos solters y casats, y rompente la crisma, per obrirse las potencias.

Abdul-Azis, quan s' enteri d' aquest fet, no farà lo que deu si no envia als vehins de Cederinos un diploma de marroquins honoraris.

Els agustins descalsos de Filipinas han liquidat algunas de las sevas possessions consistentes en 60,300 hectáreas de terreno, cedintlas á una empresa yankee al preu de més de dos milions de duros en or. ¡Pobres agustins!.. Ja veuhen quina miseria passarian com á amos d' una extensió tan gran de terreno, ells que al pendre l' hábit fan vot de pobresa!

Y la que passarán en lo successiu ab els dos milions y pico de duros en or, á las alforjas! No n tindrán ni per comprarse unas botinas. Y continuarán sent agustins descalsos.

S' ha dit, no sé ab quin fonament, que l' día 10 de setembre, fetxa de las eleccions de Diputats á Corts, arribará de Valencia un cargament de matóns.

¡Que vinguin! Els republicans de Barcelona som molt lleminers, y ns els menjarém á crema-dent.

El fill y hereu del rey de las húngaras ha fet algunas declaracions, que mereixen ser recullidas.

Entre otras cosas, va dir que no hi havia per qué perturbar á Espanya ab una nova guerra civil.

Y va afegir textualment:—Cada vegada m' afirmo més en ma convicció de que no s' pot prescindir del progrés, ni marxar contra la corrent.

Aquí tenen la negació més palmaria del absolutisme y del carlisme feta per son legítim representant.

No s' pot marxar contra la corrent... No s' pot prescindir del progrés... Es á dir: la corrent del progrés se n ha endut riu avall el pendó carlista, sepultant-lo en lo més fondo del Mar Mort de las ideas caducas.

Per lo tant, no hi ha que desconfiar. Tal vegada fins veurém á n' en Jaumet cambiar la esfligarsada y pegallosa boyna, per un gorro-frigi nou y flamant.

Sumant tots els sous que percibeixen els individus de la familia d' en Montero Rios que menjan del pressupost, puján á una suma de 700,000 pessetas anuals.

Aquests no farán patria y monarquía, com el general Fuentes.

Aquests fan casa.

Un altre dels candidats recomsagrats protegits descaradament pel govern es en Soler y March, de Manresa.

El Sr. Soler y March á més de regionalista es carcunda declarat. Ara ab la protecció oficial dels democratas dinástichs, podrá dir qu' en la seva candidatura hi entran totes, com en la romana del diable.

Y tan catòlich com diuhen qu' es el Sr. Soler y March!

Llegeixo:

San Sebastián.—Ha sido enviado á París el automóvil de S. M. el Rey para el arreglo del eje de dirección que se estropeó á consecuencia del accidente ocurrido en Bilbao.

Ja ho veuhen: fins quan se tracta d' arreglar l' eje de direcció d' un automòbil s' ha d' acudir á Fransa.

Al mateix país republicà s' haurá d' acudir també l' día que s' tracti d' arreglar l' eje de direcció del carro del Estat, qu' está avuy que no pot servir.

Hi ha una classe de gent que ab aixó dels accidents dels automòbils están sempre ab l' ay al cor.

Reben la noticia del ultimament ocorregut en una de las carreteras de las Vascongadas y se ls posan els cabells de punta.

Perque, lo que diuhen ells, sentintse possehits de un admirable fervor monárquich:

—Si ocorregués una desgracia irreparable ¿qui es capás de preveure lo que succehiria á la Bolsa? Si á lo menos se ns pogués avisar anticipadament jugariam á la baixa.

En un article publicat en el Heraldo de Madrid se deya que Sant Dimas era l' patró del cos d' Administració militar.

Aquest xiste ha produhit una marejada de cent mil dimonis: protestas, y fins amenassas de desafío.

¡Ay Senyor, y com va posantse l' sentiment catòlich en aquesta Espanya tan religiosa, ahont totes las corporacions militars y civils tenen el seu corresponent patró en la Cort celestial!..

Abominan de Sant Dimas perque era lladre, y com á tal fou crucificat á la dreta de Jesucrist!.. Es increible.

Sant Dimas té mérits més que suficients, no pera ser patró d' un simple cos del exercit, el més insignificant de tots... Ne té més que Sant Jaume pera serho de tot l' Estat espanyol.

De las orientacions cap á la regeneració nacional trassadas desde que D. Alfonso XIII va pujar al trono, no n quedava més que la disposició dictada per en Silvela, suprimint la cessantia dels ministres.

Donchs bé, aquesta disposició ha sigut anulada, y no queda un sol ex-ministre, per poch temps que haja desempenyat la cartera y per malament que ho haja fet, que no cobri las 7,500 ó las 10,000 pessetas.

La disposició d' en Silvela queda reduhida á un cop de bombo.

Y ara fins el bombo s' ha esbotzat.

ESPURNAS

—¿Qué hi va que sé de qué parlan en Mellado y en Montero? —Si ho endevinas, t' ho dich.

—Del automòvil del... —¡Ecco!

No s' pot festejar á una mossa, que no us surti ab la casulla; es á dí, avans de fé l' gasto, ja us presentan la factura.

—¿Hont viu la Miseria? —Als baixos.

—¿Y l' orgull? —Al pis primer.

—¿Y ls Vicis? —A tots els pisos.

—¿Y la ditxa? —Aixó no ho sé.

Entre l' arcalde y l' poble hi ha una armonia qu' encanta: l' arcalde, vinga dar ordres; el poble, vinga burlarlas.

¿Que van entrá al Municipi carregats de bons intents? Ja ho crech, pero aquesta càrrega, ¿l' heu portada gayre temps?

—Llauner, ¿per qué tants embuts? ¿Que vols vendré'n al engrós? —El Govern me l' encarrega per xó de las eleccions.

Al palau dels governants vaig di:—¿Está aquí la Honradés? —Y l' porter, rient, va repondre'm: —¡Ja s' veu que sou foraster!

Ministre que vas al Nort cada dos días ó tres, ¿ets de veras un ministre ó ets un simple recader?

El programa d' en Montero sembla un lloro que jo tinch: enrahona y enrahona... y ningú sab lo que ha dit.

L. W.

Un individu s' acosta á un transeunt y li pregunta:

—Escollit, senyor: ¿que per casualitat ha perdut el porta monedas?

L' interpelat, tot nerviós se fica la mà á la butxaca, y contesta:

—No: el tinch aquí: mirisse'l... Per aixó, moltas gracias per l' avis.

—No hi ha de qué. Pero ¿voldria ferme un favor?

—Ab molt de gust: demani.

—¿Voldria ferme l' obsequi de donarme dos pessetas.

El director de la presó pregunta á un reo qu' está en capella pera ser executat l' endemá mateix, si desitja alguna cosa.

—Sí, senyor.—respon el reo.—voldria menjarme un préssech.

—¡Un préssech!... Que no veu que ns trobém al janer y que han de passar molts mesos pera que ni hi haja de madurs?

—Oh, aixó ray!... Lo qu' es per mí no tinch cap inconvenient en esperarne.

Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—De-sem-pa-lla-ga-da.
2.ª ANAGRAMA.—Trobat—Barrot.
3.ª CONVERSA.—Bot.
4.ª GEROGLIFICH.—Com més vicis més gastas.

Han endavinat totes ó part de las solucions corresponents al número anterior, el caballer: N. Mutsu-Hito, y ningú més.

XARADA

—Casemos quarta-darrera sense que cap sacerdot

ens pugui escanyá y fer víctimas del jou esclavizador.

Casemos, fém vida nova lluny de tota explotació, oferim la vida en tersa-invers-prima del amor y de la redempció humana que reclama defensors.

Tindrem un bon tros de terra quin fruit ens mantindrà als dos y si Déu ens dona prole arrebassarem ermot engrandint aixís l' hisenda regada ab las nostras suhors.

Una caseta ayrejada, al costat ombriu un pou, baix al torrent (la casa alta) una regalada font, sense aixetas que interceptin el pas pausat pro abundós de la deu inagotable

que va á pará á un llach grandióss omplert de jonchs y granotas y d' aygua per regar l' hort ple de quadros de monjetas emparradas y pebrots, esbarginias y tomátechs, de blat de mioro y melóns.

La meva ánima á aixó prima dos-terza vessant de goig al convéncers de que es fácil la bonica y present tot.

J. COSTA POMÉS

MUDANSA

L' amic Total l' altre día de dalt de caball caigué, fentse pro molt de mal al dit gros del tot. ¡Pobret!

F. VIRGILI R.

TARJETA

ADELA L. SOLAR

TEI

Ab aquestas llettras degudament combinadas, formar el títul d' una zarsuela catalana en tres actes.

R. DE ALELLA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de Barcelona.
5 8 2 8 7 7 8.—
5 3 2 6 2 8.—
5 8 7 1 6.—
5 6 2 8.—
4 8 7.—Par del cos.
7 3.—Nota musical.
4.—Consonant.
1 3.—Carrer de Barcelona.
7 3 7.—Número.
6 4 4 8.—Carrer de Barcelona.
5 3 2 6 7.—
8 2 6 4 8 7.—
5 8 2 2 6 2 8.—
2 6 5 8 7 6 4 7.—

JOSEPH GORINA ROCA

GEROGLIFICH

D

IT

RR

MENT

I D I

F. MAS ABRIU

Caballers: Noy de Pallejá, el Faiges, Francisco T., Joan Quintana, A. Rosich y Ton Boté: ¡Qué hi farém? ¡Paciencia!

Caballers: N. Mutsu-Hito, Xech de Llansá, Emili Forgas, Ll. Carbó C., E. Ordanyá B., Alí-Foix, el Vell, F. J. Cara ó Creu de S.: Divinament; ja ho crech...

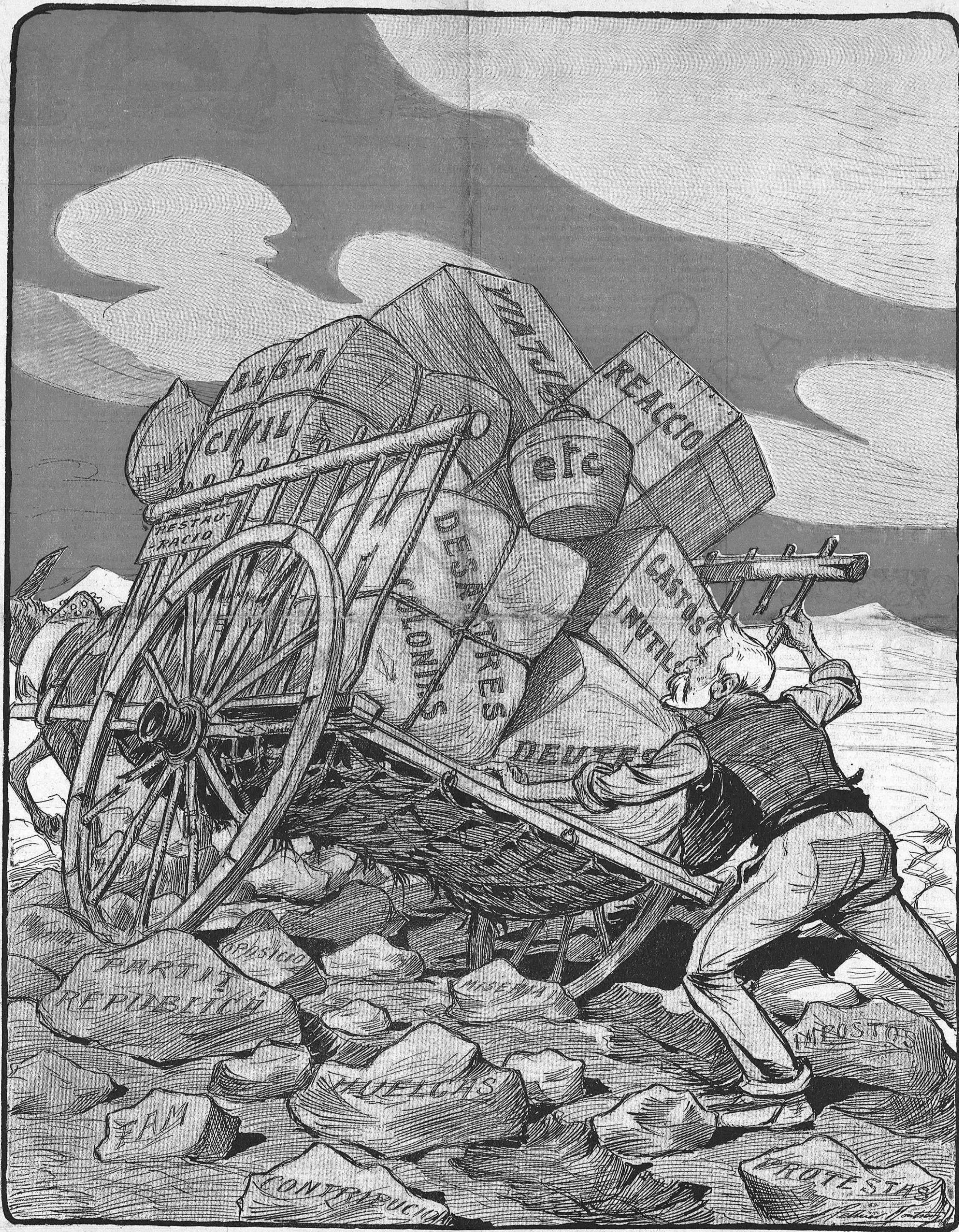
Caballers: J. C., Salvador Roig y Ribas, Manel Juan Casals, Alejandro Rivall, P. Geli, Joan Valls, J. Bosch y Romaguera, Marian Amat, J. F. Busqué, J. F. Gervasi, J. F. Gavires, J. F. Portús, J. Ferrer B., Pepeta Forgeron B., Fructidor, E. Albert, Indaleci Vergés Ferré, A. C. Congre Gros, Joan Vía, E. Vilaret, G. Bexat Xerpés, Joseph Durban y Ramón Massip: Rebuts els originals destinats als Almanachs, y tantas mercés.

Caballer: Tallé-Osk: Veurém d' aprofitar alguna espurna.—Roura: Aixó es molt infantíl.—C. Brut: El dibuix té molt poca sombra. Per altra part se veu que vostó no es home de grans inventivas.—A. Bastus: Aixó del militarisme es molt exposat.—R. Massip: Buscarém el dibuix de que ns parla. Referent á lo demés, crech que ben escullits se n podria treure material pera un bon llibre. Pero iay, pensi que no es tot hi un exit literari ó un éxit editorial!...—Picafuot: No ns fa torna.—Joseph de la Raimunda: Vostó farà alguna cosa...—Camprodón: No fla prou bé.—Rosendo Simó: ¡Vés que se ns en dona á nosaltres de la Monroy y de la Navarro!—Pau Clariana: Potser sí.—F. Mascort M.: No ns convé.—Joseph Casadesús: Per ara no.—J. P., Alá, J. S., R. P. y R., y A. P.: No podém publicar las sevas cartas per varis motius.—Félix Cana: Ens sobra un feix d' original.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

El carro pel pedregal

--El camí, dolent; la carga, massa grossa, y l' animal, cansat... ¡molt será que no volquém!